

Tisková zpráva, 20. ledna 2022 (4 strany)

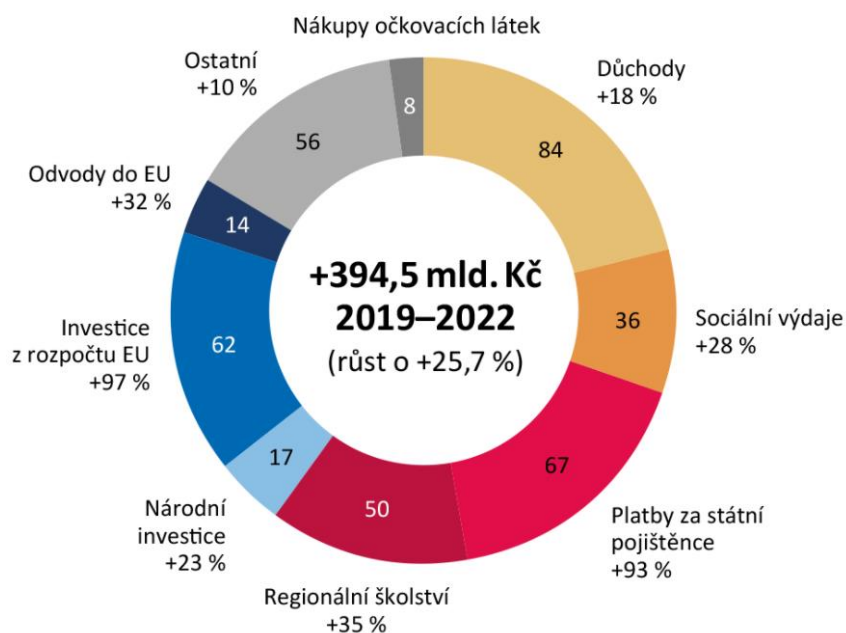
Nová studie think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR: „**Nárůst o 395 miliard Kč oproti roku 2019: Kam směřoval první návrh výdajů státního rozpočtu na rok 2022**“ identifikuje ty položky návrhu státního rozpočtu (SR) pro rok 2022 předloženého odešlou vládou Andreje Babiše, které ve srovnání s rokem 2019 (před pandemií) měli narůst nejvíce nebo naopak nejméně. S cílem snížit vysoký deficit se nová vláda Petra Fialy rozhodla návrh rozpočtu přepracovat, a to za cenu rozpočtového provizoria.

Analýza srovnává růst rozpočtových položek s růstem SR mezi roky 2019 – 2022 o 25,7 %. Také odhaluje, do jaké míry nominální růst položek SR zohledňuje alespoň inflaci, která se za období 2019 – 2022 očekává ve výši 10,2 %. Z analýzy vyplývá, že ke zvýšení výdajů státního rozpočtu v roce 2022, oproti roku 2019, dominantně přispěly následující položky:

- 1. Důchody** (včetně invalidních či vdovských) o 18 %, tedy +84 mld. Kč na celkových 556 mld. Kč.
- 2. Sociální dávky včetně mateřské či nemocenské** o 28 % (+36 mld. Kč)
- 3. Odvody za státní pojištěnce** o 93 % (+67 mld. Kč)
- 4. Výdaje na regionální školství**, zejména na platy učitelů, o 35 % (+50 mld. Kč).
- 5. Investice kryté příjmy z rozpočtu EU** rostou o 97 % (+62 mld. Kč)
- 6. Odvody České republiky do rozpočtu EU** pak o 32 % (+14 mld. Kč)
- 7. Investice z národních zdrojů** rostou o 23 % (+17 mld. Kč)
- 8. Nákupy očkovacích látek proti onemocnění COVID-19** představují 8 mld. Kč.

Růst těchto výdajů představuje dohromady +338 mld. Kč, tedy 86 % celkového nárůstu výdajů SR mezi roky 2019 a 2022. Naopak jiné položky v návrhu SR nominálně stagnují (např. platy úředníků) nebo dokonce klesají (např. neinvestiční transfery neziskovým organizacím).

Graf 6: Struktura nárůstu výdajů státního rozpočtu mezi roky 2019 a 2022

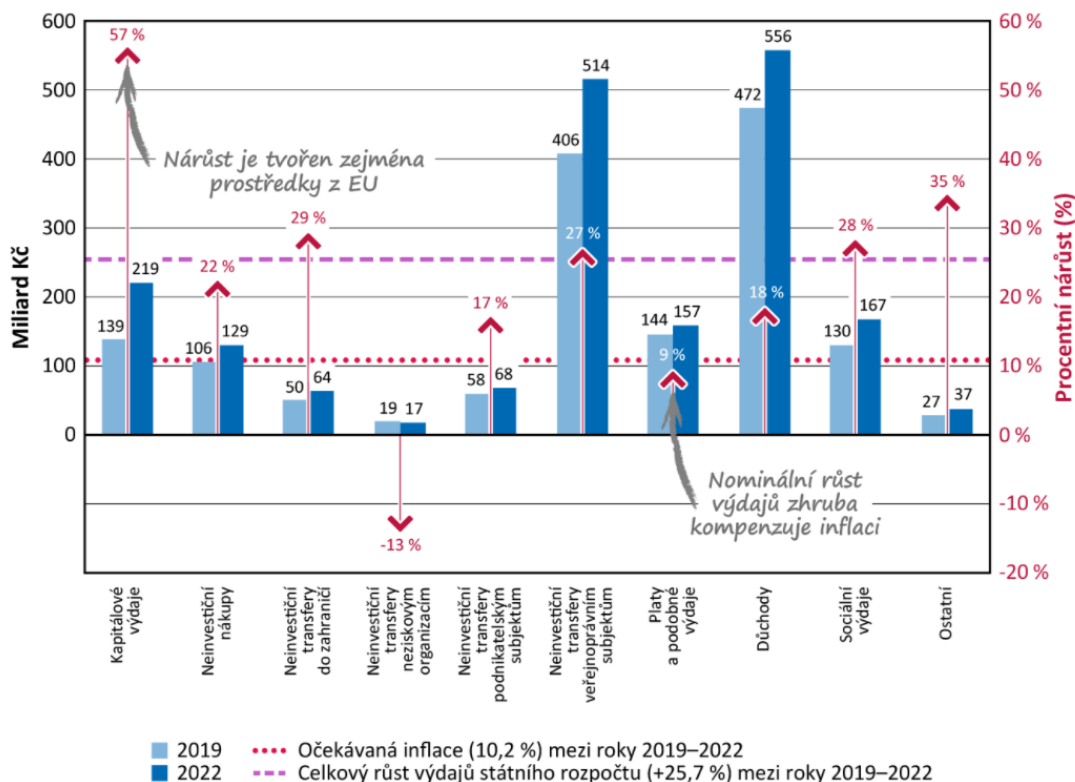

Pozn.: Údaje za rok 2022 odpovídají návrhu SR vlády Andreje Babiše ze září 2021, údaje za rok 2019 odpovídají skutečným výdajům SR. Procenta v grafu se vztahují k růstu objemu daného typu výdaje, čísla uvnitř grafu pak k jeho absolutnímu růstu v miliardách korun. Zdroj dat: Monitor Státní pokladny; Státní rozpočet pro rok 2022.

„Za nárůstem výdajů návrhu státního rozpočtu předloženého bývalou vládou jsou zejména ty výdaje, pro jejichž případnou úpravu je potřeba změna zákona či nařízení vlády – tedy takzvané mandatorní výdaje státního rozpočtu. Důležité jsou také investice z evropských fondů, avšak ty jsou následně z EU propláceny a státním rozpočtem jen protékají,“ upozorňuje spoluautor studie Daniel Kolář.

Od ledna 2022 se navíc znovu mimořádně navyšují důchody o 300 Kč na osobu na měsíc s odhadovaným rozpočtovým dopadem +10,6 mld. Kč. Nová vláda Petra Fialy si klade za cíl držet se stávajícího zákonného mechanismu valorizace důchodů alespoň do realizace důchodové reformy, kterou má podle koaliční smlouvy v plánu.

Graf 1: Růst základních složek státního rozpočtu mezi roky 2019 a 2022

Pozn.: Údaje za rok 2022 odpovídají návrhu SR vlády Andreje Babiše ze září 2021, údaje za rok 2019 odpovídají skutečným výdajům SR. Zdroj dat: Monitor státní pokladny

Jedním z cílů nové vlády je rychlejší konsolidace veřejných financí a nový premiér již deklaroval úmysl snížit schodek SR v roce 2022 z původně navrhovaných 376,6 mld. Kč pod 300 mld. Kč. Přeprocovaný SR také ovlivní výrazně vyšší predikovaná inflace a další vlna pandemie koronaviru, byť je obtížné předpovídat, jak přesně. Hledat úspory ve výdajích SR však bude poměrně obtížné.

„Věříme, že naše studie zlepší informovanost veřejné i odborné diskuse ohledně hledání úspor ve státním rozpočtu. A to přesto, že ze své podstaty nemůže identifikovat výdaje, u nichž existoval potenciál k úsporám již v roce 2019,“ dodává spoluautor studie Petr Janský.

Studie byla vydána i díky podpoře Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21. Celý text k dispozici [zde](#).

Kontakt na autory studie:

Daniel Kolář, daniel.kolar@fsv.cuni.cz, +420 -778 111 470

Petr Janský, petr.jansky@fsv.cuni.cz, +420 - 775 022 260

Administrativní kontakt pro média:

Blanka Javorová, blanka.javorova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

Petra Vintrová, petra.vintrova@cerge-ei.cz, +420 - 771 121 574

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea.cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Národohospodářského ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.